

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSP.WPL.140.106.2018.ML

Warszawa, 13 września 2018 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Przekazuję przyjęte przez Radę Ministrów **stanowisko** wobec senackiego projektu ustawy:

**- o zmianie ustawy – Kodeks
postępowania cywilnego (druk nr
2769).**

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Sprawiedliwości do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z poważaniem

(-) Mateusz Morawiecki

*Stanowisko Rządu
wobec senackiego projektu ustawy
o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego
(druk sejmowy nr 2769)*

I. Przedmiot projektu ustawy i istota projektowanej zmiany.

Projektowana ustawa o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego ma celu dostosowanie prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 października 2017 r. (sygn. akt SK 31/15), stwierdzającego niezgodność art. 778¹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, z późn. zm.), dalej zwanej „k.p.c.”, z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.

Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 778¹ k.p.c. w zakresie w jakim dopuszcza nadanie przez sąd tytułowi egzekucyjnemu, wydanemu przeciwko spółce jawnej, klauzuli wykonalności przeciwko byłemu wspólnikowi tej spółki, niebędącemu już wspólnikiem w chwili wszczęcia postępowania w sprawie, w której wydany został tytuł egzekucyjny przeciwko spółce jawnej, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Należy wskazać, że w uzasadnieniu powołanego wyżej wyroku Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że w świetle obecnie obowiązujących przepisów możliwość rozszerzenia klauzuli wykonalności przeciwko byłemu wspólnikowi spółki jawnej, partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej pozbawia go dostępu do sądu niejako ex post, ponieważ były wspólnik nie uczestniczy w postępowaniu rozpoznawczym prowadzącym do wydania wyroku, któremu nadawana jest klauzula wykonalności. Na podstawie wyroku zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, to jest tytułu wykonawczego możliwe jest prowadzenie przeciwko byłemu wspólnikowi postępowania egzekucyjnego.

W konsekwencji, w obecnym stanie prawnym, były wspólnik spółek osobowych nie może dochodzić przed sądem swoich praw, zaś na etapie postępowania egzekucyjnego nie dysponuje już środkami procesowymi, które umożliwiają podniesienie zarzutów przeciwko

roszczeniu dochodzonemu przez wierzyciela od spółki. Byłemu wspólnikowi przysługuje wprawdzie zażalenie na postanowienie sądu w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności, jednakże co istotne, w postępowaniu zażaleniowym dłużnik nie może podnosić zarzutów odnoszących się do postępowania rozpoznawczego.

Również powództwo przeciwegzekucyjne przewidziane w art. 840 k.p.c. nie pozwala byłemu wspólnikowi na możliwość podjęcia skutecznej obrony, jako że nie służy podważeniu tytułu egzekucyjnego z uwagi na okoliczności, które mogły lub powinny były zostać przedstawione sądowi w postępowaniu rozpoznawczym.

Zatem instytucja przewidziana w obecnie obowiązującym art. 778¹ k.p.c. tzw. rozszerzenia wykonalności tytułu egzekucyjnego wydanego przeciwko spółce wobec byłego wspólnika tej spółki nie zasługuje na akceptację. Powoduje zamknięcie drogi do sądu - niedopuszczalne w świetle art. 77 ust. 2 Konstytucji oraz pozbawienie możliwości obrony swych praw majątkowych – sprzeczne z art. 64 ust. 1 Konstytucji, a także naruszenie prawa do odpowiednio ukształtowanej procedury niezgodne z art. 45 ust. 1 Konstytucji.

II. Uwagi szczegółowe.

Art. 778¹ k.p.c. w obecnym brzmieniu stanowi, że tytułowi egzekucyjnemu wydanemu przeciwko spółce jawnej, spółce partnerskiej, spółce komandytowej lub spółce komandytowo-akcyjnej sąd nadaje klauzulę wykonalności przeciwko wspólnikowi ponoszącemu odpowiedzialność bez ograniczenia całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki, jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, jak również wtedy, gdy jest oczywiste, że egzekucja ta będzie bezskuteczna.

W art. 1 *projektu* wskazano, że w ustawie Kodeks postępowania cywilnego w art. 778¹ k.p.c. dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Nie dotyczy to osoby, która w chwili wszczęcia postępowania w sprawie, w której został wydany tytuł egzekucyjny przeciwko spółce nie była już jej wspólnikiem.”.

Art. 2 *projektu* stanowi, że do postępowań o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko wspólnikowi spółki partnerskiej, spółki komandytowej lub spółki komandytowo-akcyjnej wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepis art. 778¹ ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

W art. 3 *projektu* przewidziano, że ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Istotą projektowanej, zasługującej na aprobatę, zmiany jest wykluczenie możliwości nadania klauzuli wykonalności przeciwko osobie, która w chwili wszczęcia postępowania nie

była już wspólnikiem spółki osobowej, nie eliminując jednocześnie całkowicie, korzystnego dla wierzycieli spółek osobowych unormowania, przewidzianego w art. 778¹ k.p.c. tzw. „rozszerzenia wykonalności” tytułu egzekucyjnego wydanego przeciwko spółce wobec wspólnika tej spółki.

W konsekwencji Rada Ministrów rekomenduje prowadzenie dalszych prac nad senackim *projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego* (druk sejmowy nr 2769).